

Кръвният данък въ византийското робство. За кръвния данък проф. Златарски пише: „Че българският народъ е до- ставялъ обекти за робско състояние още отъ времето на Алексия I Комнинъ, се види отъ дветъ негови новели, издадени въ 1095 г. на името на солунския митрополитъ Теодула (1086—1107). Въ една отъ тия новели се казва, че много българи, както и други роби прибъгвали къмъ покровителството на църквата, като отивали въ църквата Св. София въ Солунъ и силно настоявали да имъ се върне свободата, мотивирайки исканията си съ това, че тѣ били отъ свободенъ родъ, защото казвали, че тѣ били родени отъ свободни родители, като българи и нѣкои такива, които нашата държавна система обърнала въ робство (вж. Една новела на Алексия Комнинъ за роби-българи. Сборникъ Златарски, 1925, с. 367—372). Това известие намира своето потвърждение въ следнитъ думи на архиепископъ Теофилакта, който въ писмото си до видинския епископъ пише: „Жестоки ли бирници имашъ? Но не сж по-жестоки отъ тия на тукашнитъ страни, които отъ петъ деца откарватъ едното въ робство, като нѣкое отъ добичетата, отъ които се взема на петъ или десетъ едно!“ — Архиепископътъ не казва причината, поради която се вземало на петъ деца едно въ робство, но щомъ това сж вършили представителитъ на държавата (бирниците), естествено трѣбва да се смѣта, че това е ставало, първо, ако родителитъ на детето не сж могли да платятъ данъка си, наложенъ имъ отъ държавата, и второ, може би това да е било нѣкакъвъ кръвенъ данъкъ. Въ всѣки случай отъ горния цитатъ явствува, че византийската държава е поддържала робския институтъ.

Наши и чужди автори за българския духъ на богомилското социално-политично учение, пренесено презъ XI. вѣкъ въ западна Европа.

Богомилското движение въ западна Европа, подъ разнитъ му наименования, или както го наричатъ нѣкои чужди автори култътъ на българитъ, споредъ мнозина чужди изследвачи, билъ демократиченъ и нравственъ. „Политико-социалното учение на богомилитъ — пише Д. Мишевъ — е свързано съ религиозното и мжчно може да се отдѣли едното отъ другото. Проф. Зигелъ се опиталъ да отдѣли политико-социалното учение и да го пунктира по неговитъ признаци въ петъ точки (Зигелъ 381—382), които резюмираме:

- 1) Държавниятъ строй, като организация, която си служи чрезъ принудителна сила, се замѣня съ самоуправни общини, които иматъ своя земя и я обработватъ.